

Strafanstalterne i Danmark.

Beretning for 1891-92.

For enhver, som har interesse for fængselsvæsenet, vil det være velkomment at modtage en beretning om strafanstalterne i Danmark, efter at der i en årrække ingen sådan har foreligget, i hvert tilfælde ikke offentligt. Ganske vist mangler den offentliggjorte beretning for 1891-92 tilslutning til forholdene de forudgående år, hvorm endnu ingen oplysninger foreligge, men den nærværende er et løfte ikke blot om, at det uoplyste tidsrum vil blive taget under behandling og resultaterne deraf forelagte offentligheden, men også om fremtidige årlige beretninger om strafanstalterne i Danmark. Der er således grund til at lykønske den konstituerede overinspektør Hr. AMMITZBØLL til den gjorte begyndelse.

Det første afsnit af beretningen, som indeholder mere almindelige oplysninger, der omfatte alle strafanstalterne tilsammen, meddeles i det følgende in extenso:

Fra 1849 til 1857 inkl. afgav overinspektøren for fængselsvæsenet årlige beretninger til justitsministeriet om de civile strafanstalters tilstand, hvilke beretninger offentliggjordes i departementstidenden.

Efter at overbestyrelsen af de civile strafanstalter ved lov af 19 februar 1861 om lønninger for embeds- og be-

stillingsmænd under ministerierne var bleven henlagt umiddelbart under justitsministeriet, oprettedes der ved kongelig resolution af 4 mai s. å. under justitsministeriets 1 departement et særligt kontor for sager vedrørende fængselsvæsenet, derunder navnlig overbestyrelsen af de civile straffanstalter. Bestyreren af fængselskontoret afgav derpaa 5-årige beretninger om straffanstalternes tilstand, nemlig for tidsrummene 1 januar 1858 til 31 marts 1863, 1 april 1863 til 31 marts 1868, 1 april 1868 til 31 marts 1873, 1 april 1873 til 31 marts 1878 og 1 april 1878 til 31 marts 1883. Disse beretninger bleve trykte særskilt og omdelte til forskellige myndigheder m. fl.

Ved kgl. resolution af 18 juli 1884 ophævedes den ovennævnte resolution af 4 mai 1861, og overbestyrelsen af fængselsvæsenet henlagdes på den ved kgl. resolution af 27 november 1848 post 2 fastsatte måde under en af justitsministeriet udnævnt overinspektør for fængselsvæsenet. Siden den sidstnævnte beretning for femåret 1878—83 er ingen femårsberetning afgivet, hvorimod overinspektionen i 1887 har udgivet et sammendrag af de vigtigste statistiske oplysninger om de danske straffanstalter i de 25 år fra 1 april 1861 til 31 marts 1886. I dette sammendrag, som er optaget i Ministerialtidende B. for 1877 side 1193—1283, er altså indarbejdet det statistiske stof for indberetningerne fra de enkelte straffanstalter for finansårene 1883—84, 1884—85 og 1885—86. Da de 5-årige beretninger, uagtet det derpå anvendte meget betydelige arbejde, ikke på grund af tidsrummets korthed kunne give så gode statistiske oplysninger som ønskeligt, hvorfor de — som sket — må suppleres med sammendragninger og bearbejdelser, omfattende længere tidsrum, og desuden frembyde den ulempe, at der hengår flere år, inden der foreligger offentlig beretning om enkelte år, har justitsministeriet bifaldet, at der fremtidig, som indtil 1857, afgives årlig beretning om straffanstalternes tilstand i det foregående år, indholdende efterretninger vedrørende fængselsvæsenet i almindelighed,

uddrag af de fra de enkelte strafanstalter indkomne beretninger og en kortfattet statistisk sammenstilling af materialet, og at femårsberetningerne ophøre, hvorimod årsberetningerne hvert 10 år gøres til genstand for en mere omfattende statistisk bearbejdelse.

For de 8 år fra 1 april 1883 til 31 marts 1891 ere beretninger under arbejde. De første 3 år, der allerede ere bearbejdede i statistisk henseende i det ovennævnte 25-års sammendrag, ville blive behandlere i en beretning, som væsenlig indskrænker sig til oplysninger af mere almindeligt indhold, medens de sidste 5 år, ligeledes i en beretning, ville blive behandlere i lighed med de tidligere femårsberetninger.

For finansåret 1891—92 er nu en beretning udgivet af overinspektionen for fængselsvæsenet, og uddrag af den findes offentliggjorte i »Ministerialtidende«.

Her meddeles først forskellige efterretninger vedrørende fængselsvæsenet i almindelighed, hvoraf vi, skønt de i og for sig ikke indeholde noget nyt, skulle gengive følgende:

Strafanstalterne ere de samme som i finansåret 1890—91, nemlig:

1. Strafanstalten på Kristianshavn for kvinder. Begge arter af strafarbejde afsones her. Anstalten har plads til 300 fanger. Enkeltcellernes tal er i årets løb forøget med 18, så at der nu haves 102 celler til afsoning af forbedringshusarbejde i celle. Til tugthusfanger og forbedringshusfanger på fællesskab haves 10 arbejdssale og 200 natceller. Anstalten er et ældre mandsfængsel, som blev indrettet til sin nuværende bestemmelse i 1870.

2. Strafanstalten ved Horsens for mænd. Også her afsones begge arter af strafarbejde. Anstalten har plads til 450 fanger. Den har en særskilt celleafdeling på 48 celler til afsoning af forbedringshusarbejde i celle. Til tugthusfanger og forbedringshusfanger på fællesskab haves 14 enkeltceller, 20 arbejdssale, 16 mindre arbejdsrum, 368 natceller og et fælles soveloft, som kan

rumme 20 fanger af overgangsstadiet, men som for tiden ikke bruges. Anstalten er tagen i brug i april 1853 og oprindelig bygget udelukkende for fællesfanger. I decbr. 1875 toges den nævnte celleafdeling til 48 fanger i brug.

3. Strafanstalten på Vridsløselille mark for mænd. I denne anstalt afsønes kun forbedringshusarbejde. Hovedmassen af fanger hensidder dag og nat i enkeltceller, hvoraf haves 400 foruden en i 1889 indrettet receptionsafdeling på 7 celler. Nogle enkelte forbedringshusfanger arbejde i fællesskab, men sove i enkeltceller. Anstalten er tagen i brug i december 1859.

Til hver strafanstalt hører en særskilt sygeafdeling og tjenesteboliger for en del af personalet.

Strafanstalterne i Horsens og på Vridsløselille mark have jordtilliggende, den første ca. 14 tdr. land, som er bortforpagtet, og den sidste ca. 12 tdr. land, hvorpå der ligger en lille avlsgård, som drives af anstalten selv og producerer det flæsk, der forbruges i anstalten.

Strafarbejdet i fællesskab fuldbyrdes med en enkelt undtagelse overensstemmende med den kgl. anordning af 13 februar 1873 angående fuldbyrdelsen af strafarbejde i fællesskab, og strafarbejdet i celle efter straffelovens § 13.

Om fordelingen af mandsfanger til de 2 strafanstalter for mænd gælder justitsministeriets cirkulære af 20 oktbr. 1875.

For hjemsendelse af fanger efter endt straf er der fra 1 januar 1892 trådt nye regler i kraft, nemlig de i § 56 1 stykke i lov af 9 april 1891 om det offentlige fattigvæsen givne, og justitsministeriet har i regulativ af 30 december 1891 givet nærmere regler om de herhen hørende forhold.

I overbestyrelsen er der i årets løb foregået den forandring, at overinspektøren for fængselsvæsenet, professor, dr. juris Goos, som tillige var direktør for strafanstalterne på Christianshavn og Vridsløselille mark, den 10 juli 1891 udnævntes til minister for kirke- og undervisningsvæsenet. I hans sted er inspektør ved Vridsløselille forbedringshus

F. AMMITZBØLL ved justitsministeriets skrivelse af 21 juli indtil videre konstitueret i stillingerne som overinspektør og direktør for Vridsløselille forbedringshus, og inspektør ved Christianshavns strafanstalt S. FROM konstitueret som direktør ved samme strafanstalt.

Direktørforretningerne ved Horsens strafanstalt varetages som hidtil af stiftamtmand REGENBURG.

Ved hver strafanstalt er ansat 1 inspektør og 1 præst. Inspektørerne lønnes med 2,800 kr. årlig, hvorhos der for hver 5 års tjeneste tilstås dem et tillæg af 400 kr.; dog kan lønningen ikke overstige 4000 kr. Derhos tillægges der dem embedsbolig.

Præsterne lønnes med 2400 kr. årlig, hvorhos der for hver 5 års tjeneste tilstås dem et tillæg af 400 kr., dog kan lønningen ikke overstige 3200 kr. Præsterne ved Vridsløselille og Horsens strafanstalter have derhos embedsbolig, og præsten ved Christianshavns strafanstalt får i stedet for embedsbolig en huslejegodtgørelse af 600 kr.

De oprindelig ved lov 25 marts 1871 fastsatte lønninger m. m. for disse embedsmænd ere ved senere finanslove efter nedlæggelsen af Viborg strafanstalt forandrede på den angivne måde.

Med hensyn til disse embeder er ingen forandring foregået i 1891—92.

Det øvrige personale lønnes af den for strafanstalterne årligt bevilgede medhjælpssum.

Til hver strafanstalt er knyttet et fængselselskab, som tager sig af fanger, der løslades af anstalten. Fra ældre tid eksisterer der endvidere fængselselskaber i Odense og Viborg, som foruden løsladte arrestanter også antage sig løsladte strafanger henholdsvis fra Fyen og Jylland. I 1889 er endvidere oprettet et fængselselskab for Sjælland, som navnlig støtter yngre personer, der løslades fra arresterne, men også kan tage sig af løsladte straffanger. Den 28 og 29 september 1891 afholdt fængselselskaberne et fællesmøde i København. Som resultater af dette møde kan

her nævnes, at der besluttedes: 1) Organisationen af en fællesbestyrelse bl. a. til på selskabernes vegne at træde i forhold til den lovgivende og administrerende magt og 2) Oprettelsen af et kontor i København med en dertil knyttet fast bestyrer.

På finansloven for 1891—92 bevilgedes der et tilskud til fængselselskaberne af 2500 kr., som af overinspektøren for fængselsvæsenet er fordelt således: Fællesbestyrelsen 500 kr., Københavns 750 kr., Horsens 300 kr., Vridsløselille 500 kr., Fyens 100, Viborg 200 kr., sjællandske 150 kr.

Desuden ere de overskydende renter af fangernes i statskassen indestående overarbejdspenge 519 kr. 42 øre som sædvanligt af overinspektøren blevne fordelt til de 3 førstnævnte selskaber med henholdsvis 110 kr., 110 kr. og 299 kr. 42 øre, ved hvilken fordeling er taget hensyn til antallet af løsladelser fra de respektive strafanstalter. —

En oversigt over fængselselskabernes virksomhed i 1891—92 anføres i det følgende i mere sammentrukken form af hensyn til tidsskriftets plads (se omstående tabel).

Til de i oversigten anførte tal skal bemærkes:

At medlemstallet kun omfatter de private medlemmer, medens desuden 36 amts- og 391 sognekommuner yde bidrag til de forskellige fængselselskaber.

At andre understøttede personer må omfatte sådanne, som have været anholdte eller straffede med ringere straf end strafarbejde.

At Københavns fængselselskab foruden udgifter til understøttelser har udredet 1850 kr. til optagelseshuset.

At selskabernes samlede formue 31 marts 1892 udgjorde 69069,44 kr.

Efter et sammendrag, som beretningen meddeler, af de statistiske oplysninger fra de forskellige anstalter, hensat der i disse 31 marts 1891 i alt 579 mænd og 157 kvinder. Årets tilgang udgjorde 512 m. og 128 kv. Årets samlede fangeantal var således 1091 mænd og 285 kvinder, ialt 1376 fanger. Afgangen i årets løb var 490 mænd og 129 kv.,

Fængselsselskaber	Medlemsantal	Indtægt 1891—92		Udgift 1891—92	Understøttede straffanger	Andre understøttede personer	Det til di- rekte un- derstøttelse anvendte beløb	Admini- stration
		Gaver og medlems- bidrag	Renter af formue					
København	206	Kr. Ø. 5778.00	Kr. Ø. 355.66	Kr. Ø. 5897.95	82	149	Kr. Ø. 3418.03	Kr. Ø. 629.92
Horsens	396	3062.00	920.08	2988.77	71	»	2172.05	816.72
Vridsløse	281	5888.55	527.11	5035.95	236	»	3975.10	844.18
Fyen	107	2059.00	174.89	1673.72	15	20	1081.76	488.81
Viborg	293	2958.00	506.46	6003.21	70	27	2593.80	967.28
Sjælland	223	1467.00	44.93	689.39	»	12	534.65	154.74
Tilsammen . . .	1506	21212.55	2529.13	22288.99	474	208	13775.39	3901.65

ialt 619; altså var tilgangen 21 større end afgang. I afgang findes 73 benådede mænd og 4 kvinder, samt 8 døde mænd og 3 kvinder. Antallet af døde giver for mænd 1,36 og for kvinder 1,89 af det daglige gennemsnitstal af fanger. Dette var for mænd 588 og for kvinder 159. Ligesom dødsprocenten for kvinder er større end for mænd, således også hvad sygeprocenten angår. Denne er af det daglige gennemsnitstal for mænd 2,39 og for kvinder 5,51.

Forbedringshusfangerne udgjorde 858 mænd og 236 kvinder, den 31 marts 1892 531 mænd og kvinder.

Tugthusfangernes antal var 233 mænd og 49 kvinder, 31 marts 1892 226 mænd og kvinder.

Det samlede fangetal 31 marts 1892 var således 757, 601 mænd og 156 kvinder. Af disse afsonede 344 mænd og 83 kvinder, ialt 427, straffen i celle, 257 mænd og 73 kvinder, ialt 330, i fællesskab. For kvindernes vedkommende er, som det ses, tallet for celledfanger og fællesfanger omtrent lige.

Af de for de i 1891—92 indsatte fangers vedkommende givne oplysninger om forbrydelserne, hvorfor de ere dømt, skal bemærkes, at for ejendomsindgreb ere ialt straffede 330 mænd og 65 kvinder, deraf for simpelt tyveri 175 mænd og 51 kvinder, for falsk og bedrageri 61 mænd og 22 kvinder, for brandstiftelse 32 mænd og 12 kvinder, for sædelighedsforbrydelser 51 mænd og 5 kvinder, for vold 10 mænd og for manddrab 6 mænd og 2 kvinder.

Det er ikke uden interesse af det anførte at se, at, medens forholdet mellem mænd og kvinder af de indsatte overhovedet er omtrent 4 mænd mod 1 kvinde, er det for ejendomsindgreb 5 à 6 mænd mod 1 kvinde, derimod for falsk og brandstiftelse kun 2 à 3 mænd mod 1 kvinde.

Straffetiden var fra 2 år og derunder for 430 mænd og 108 kvinder, altså for det langt overvejende antal fanger; over 2 år var den for 77 mænd og 20 kvinder, deraf livstid for 2 mænd.

Alderen var under 15 år for 3 piger, 15—18 år for

16 mænd og 9 kvinder, 18—20 år for 37 mænd og 8 kv. eller fra under 15 år til 20 vare 53 mænd og 20 kvinder indsatte, over en tiendedel af de indsatte mænd og mellem en sjette- og en syvendedel af de indsatte kvinder. I det hele taget stiller således forholdet sig ugunstigt for kvinderne i den aldersperiode i forhold til mændene. Endnu uheldigere bliver forholdet, når man kun går til 18 års alder, idet der da af den aldersklasse er indsat 16 mænd og 12 kvinder. Kvindernes antal er højest i 20—25 års klassen, nemlig 33, medens det højeste tal på indsatte mænd er 128 i 30—40 års alder.

Med hensyn til hjemstavn er der for København indsat flere end fra hele landet.

Regner man til de gifte dem, som leve i enkestand, som separerede eller skilte, udgøre de halvdelen mod antallet af ugifte, et forhold, som jeg tror er større end almindeligt, men her, som ved flere af disse oplysninger, savner man mangelen af materiale til sammenligning.

Uægte fødsel står i forhold til ægte omtrent som 1 til 6.

Med hensyn til tilbagefaldet viser det sig, at 28 pct. af de i 1891—92 indsatte ikke have været straffede før, for mændene er det 25 pct., for kvinderne derimod 39 pct. Med fængsel på vand og brød eller mindre straffe har af mændene 35 pct. været straffet før, af kvinderne derimod 27 pct., med strafarbejde 39 pct. af de indsatte mænd og 25 pct. af de indsatte kvinder. Tilbagefaldet har altså været større blandt mændene end blandt kvinderne. Det samme gælder også for dem, der have haft strafarbejde 1 gang før, disse udgør 17 pct. af mændene og 15 pct. af kvinderne; de, der have haft strafarbejde 2 til 6 gange før, udgøre 20 pct. af de indsatte mænd og 18 pct. af de indsatte kvinder. Igennem hele forholdet stiller således procenten sig gunstigere blandt kvinderne end blandt mændene. Endnu, når der bliver spørgsmål om tiden for tilbagefaldet, bevares dette forhold mellem mænd og kvin-

der. Inden 1 år efter foregående, afsonet strafarbejde er 35 pct. af de påny til strafarbejde indsatte mænd, af kvinderne 33 pct. faldne. Men efter 5 års forløb efter endt straffetid er procenten af de faldne kvinder 24, for mændene derimod kun 17.

De til strafarbejde tilbagefaldnes forbrydelser ere væsentligst ejendomsindgreb, for kvindernes vedkommende næsten udelukkende, nemlig 93 pct., for mændene er forholdstallet 89.

Foranstående oplysninger galdt kun tilbagefaldet hos de i beretningsåret indsatte, men beretningerne for de enkelte strafanstalter give desuden nogle meddelelser om tilbagefaldet hos de fanger, som i et længere tidsrum ere løsladte fra hver enkelt anstalt.

Herefter er tilbagefaldsprocenten for løsladte kvindefanger, der ere behandlede efter det progressive system, fra 1 april 1873 til 21 marts 92 37,17.

For løsladte mandsfanger behandlede efter samme system i det samme tidsrum, som foran anført, i Horsens er tilbagefaldsprocenten 43,22.

For løsladte kvindefanger, der have afsonet straffen i celle fra 1 novbr. 1864 til 31 marts 1892, udgør tilbagefaldet 18 pct.

For mandsfanger løsladte fra Vridsløselille cellefængsel fra 5 decbr. 1859 til 31 marts 1892 er procenten 33,69.

Et interessant moment til bedømmelsen af de to systemer, cellen og det progressive system, om hvis fortrin og mangler så megen strid er ført, kunde man se i de anførte tal. Men at tage disse tal således uden videre for gode varer kan man ikke. Dertil ere de givne oplysninger allfor få. De spænde ikke over det samme tidsrum. Der er selvfølgelig recidivister, og det endogså gentagne gange, i de anførte oplysninger. Dette gælder særligt for de mandlige cellefangers vedkommende, der for en stor del ere unge personer, iblandt hvilke tilbagefaldet fortrinsvis

kan ventes. Kun for de kvindelige cellefangers vedkommende kan der muligvis drages et pålideligere resultat af de anførte oplysninger. Procenten af tilbagefaldne er angivet til 18. Ses hen til, at det gælder for et tidsrum af c. 28 år, og at der må påregnes flere gange recidivister derimellem, er det et smukt resultat for cellestraffen, og det så meget mere, som udslaget i forholdstallet for de sidste 10 år kun er ringe, nemlig:

Fra $\frac{1}{11}$ 1864 til $\frac{31}{3}$ 1878	tilbagefaldne	15,37 pct.
— — 1883	—	13,99 -
— — 1886	—	16,84 -
— — 1891	—	17,34 -
— — 1892	—	18,00 -

Det samme gælder iøvrigt også for de mandlige cellefangers vedkommende. Fra 1859 til 31 marts 1883 er nemlig tilbagefaldsprocenten 32,71 og til 1892 33,69.

Tages tilbagefaldet, som det viser sig for de fangers vedkommende, der løslodes 1 april 1888 til 31 marts 1889, udgjorde dette indtil 31 marts 1892:

for løsladte kvindefanger efter det progressive system.....	54,16 pct.
for løsladte kvindefanger efter cellestraffen.....	20,55 -
— mandsfanger efter det progressive system.....	32,67 -
for løsladte mandsfanger efter cellestraffen.....	28,85 -

I dette kortere tidsrum efter løsladelsen står kvindefangerne efter det progressive system med en langt højere tilbagefaldsprocent end de tilsvarende mandsfangers, medens hines tilbagefaldsprocent efter afsonet cellestraf, ligesom for det foran meddelte længere tidsrum, er adskilligt lavere end for mandsfangerens vedkommende. Men, som før sagt, beretningen bringer ikke oplysninger nok for at få noget til-

strækkeligt klart blik over tilbagefaldet efter de forskellige straffesystemer.

De disciplinære forseelser omfatte 297 mænd og 37 kvinder. Disse tal angive tilfældene af forseelser; de disciplinært straffede personers antal udgør for Christianshavn 31, Vridsløselille 53 og Horsens 101. Forseelserne have i Horsens i langt overvejende grad bestået i dovenskab og andre misligheder ved arbejdet, nemlig i et antal af 183 af ialt 228 forseelser, i Vridsløselille derimod indtager indbyrdes meddelelse det største antal, nemlig 53 af ialt 69 forseelser, for Christianshavn har den samme forseelse det højeste tal, 15, af 37 forseelser. Når, som foran anført, de 228 forseelser i Horsens strafanstalt falder på 101 personer, må altså flere være straffede gentagne gange. Dette er også tilfældet med over halvdelen af de disciplinært straffede, nemlig med 54, af disse er endogså 1 straffet 21 gange. Af de sammesteds anvendte 228 straffe bestå de 184 i berøvelse af tilståede begunstigelser, 20 i nedsettelse i klasse og 26 i mørkt og ensomt fængsel. Hvis man af disse tal sammenholdt med de øvrige anførte om disciplinen skulde mene at turde slutte, at de 181 berøvelser af begunstigelser have været mindre virksomme som strafemiddel på samme tid, som kun 1 er straffet korporlig, må det imidlertid bemærkes, at det for udenforstående i mange tilfælde ikke lader sig gøre at drage bestemte slutninger af talangivelserne, og dertil kommer, at Horsens tugthus er en fællesanstalt. I denne henseende har inspektøren i sin beretning gjort forskellige uomstødelige bemærkninger om fællesskabets moralske smitte, om de ny bekendtskaber, som oprykningen i klasser efter det i anstalten anvendte progressive system medfører. For at formindske samkvemmet mellem fangerne fremhæver inspektøren ønskeligheden af, at forberedelsesstadiet obligatorisk afsones i enkeltcelle, ligeledes tvangsstadiets 1 klasse, at tilsynet på de højere klasser skærpes eventuelt ved sammendragning af 2, 3 og 4 klasse til en klasse og overgangsstadiets inddra-

dragelse. Endelig anbefaler han at lade alle fangerne isoleres udenfor arbejdstiden som i Sveriges fællesanstalter.

De anførte henstillinger eller forslag fra inspektøren vise bedre end andet, hvor uheldigt det er, at der i så lang tid ingen beretning har foreligget om fængselsvæsenets tilstand. Det er nemlig meget indgående forandringer, disse anførte forslag vilde medføre i det i anstalten anvendte system, for ikke at sige, at deres realisering vilde slå systemet helt ihjel. På den anden side har inspektøren styret anstalten siden katastrofen 1883, på hans skuldre lagde man den gang med tillidsfuldhed ansvaret for at bringe ro og orden i anstaltens forrykkede forhold. At det lykkedes ham må anses for givet. Han står altså nu med 10 års erfaring, så nogen opmærksomhed kån man ikke undgå at skænke hans henstillinger. Således synes navnlig det, at lade forberedelsesstadiet afsone i celle, at være i høj grad plausibelt. Hvorvidt cellen også er at foretrække for 1 classes fanger, må ad erfaringsmæssig vej godtgøres. Hvad sammendragningen af de tre følgende klasser angår, må det jo være givet, at man derved ikke formindsker adgangen til ny bekendtskaber, som oprykningen fra den ene til den anden klasse medfører, men tvertimod forøger den. At borttage overgangsstadiet måtte der ikke kunne blive tale om, det er jo prøvekluden for systemet, og det kunde for den sags skyld også føjes til den rene cellestraf såvelsom betinget løsladelse. At isolere fællesfangerne i fritiden er ligeledes en foranstaltning, der kun kan anbefales.

For Christianshavns vedkommende, hvor det samme system som i Horsens også anvendes på fællesfanger, findes ingen udtalelse af inspektøren anført om systemets betydning. Vistnok er det kvinder, det anvendes på på Christianshavn, og deres antal er kun ringe i forhold til fangerne i Horsens, men det vilde dog have haft ikke ringe interesse at høre, hvilken opfattelse en, i det mindste i kontorverdenen, så gammel fængselsmand som Christianshavns strafanstalts inspektør var kommen til i så henseende.

For de disciplinære straffes vedkommende i de andre strafanstalter er i Vridsløselille korporlig straf anvendt i 10 tilfælde, 35 nedsat i klasse og 15 i mørk celle, 8 ere udelukkede fra kirke eller skole, på Christianshavn er 10 sat i mørk fængsel, 5 på vand og brød, 1 berøvet arbejdet og 21 nedsat i klasse. Ingen kvindefange er straffet korporligt, et forhold, som faktisk har bestået i en lang årrække, legalt er anvendelsen af korporlig straf på kvinder ikke forbudt. Som årsag til denne ikke-anvendelse af korporlig straf på kvindefanger har i sin tid daværende fængselsdirektør Bruun til mig udtalt, at efter de gjorte erfaringer var dens fuldbyrdelse en sansepirrende tilfredsstillelse, som kvindefangerne af den grund søgte at gøre sig fortjente til, idet straffen selvfølgelig fuldbyrdes af en mand.

Af de noget sparsomme finansielle oplysninger, som beretningen meddeler, skal anføres, at udgifterne til fangernes underhold i tidsrummet udgjorde 165081,79 kr., til arbejdsvirksomhed 6939,40 kr. Den samlede årsudgift til strafanstalterne var 464210,08 kr. Hovedindtægten fremkom gennem fangernes arbejdsvirksomhed, nemlig 61919,27 kr.

Gennemsnitsudgiften pr. fange var 621,44 kr.

Deraf udredede statskassen 529,04 kr.

For Vridsløselille strafanstalts vedkommende oplyses, at nettofortjenesten pr. fange har for året været 65,36 kr. og for dagen 21,79 Øre. Men tages kun hensyn til de fanger, hvis arbejde har givet direkte indtægt, bliver udbyttet for året 78,58 kr., og for dagen 26,18 øre pr. dag. For Horsens strafanstalt bliver den direkte indtægt pr. fange og dag 31,99 øre, for Christianshavns strafanstalt 31,49 øre.

Ved at afslutte disse meddelelser kan jeg ikke andet end gentage det tilfredsstillende og interessante, der er ved at gense en beretning for strafanstalterne i Danmark. Når der i flere år ingen har foreligget, ligger det i sagens natur, at der savnes lejlighed til at gøre sammenligninger med tidligere år, men dette savn vil allerede den følgende årsberetning formindske. Den form, der er givet denne årsberet-

ning, gør imidlertid dens benyttelse på flere punkter vanskeligere, end det synes nødvendigt. Således findes ingen samlet oversigt over arbejdsvirksomheden og over forplejningen, to af de vigtigste sider i fængselsvæsenet som institution. Skulle de oplysninger, som findes i så henseende ved hver anstalts beretning, benyttes, skulle de først sammenarbejdes. Det samme gælder tilbagefaldet, og dertil kommer for dettes vedkommende, at oplysningerne ikke ere omstændelige nok, hvad der fremgår af det foran meddelte. En klar oversigt i så henseende må dog betragtes som en strafanstaltsberetnings kerne. Tilbagefaldet er prøvestenen for straffesystemerne, for straffuldbyrdelsen (deri også de disciplinære straffes anvendelse). Endelig vil det sikkert være ønskeligt, om benyttelsen af procentvise angivelser fik en større anvendelse. Først og sidst dog en tak for beretningen.

Fr. Stuckenberg.

Den betingede straffedom i Italien.

(Efter Zeitschrift für die g. Strafrechtswissenschaft XIV 1 hefte).

Den 2. marts 1893 har minister *Bonaci* forelagt det italienske deputeretkammer forslag til en lov om den betingede straffedom. I modsætning til andre lande, hvor den betingede straffedom har fremkaldt en litteratur men endnu intet forsøg på dens gennemførelse, har spørgsmålet således i Italien hidført et lovforslag, uagtet institutet dér kun er bleven såre lidet drøftet af videnskaben. Anledningen til det fremkomne forslag er da, som man herefter kunde vente, heller ikke så meget ønsket om en strafferetlig reform som finansielle grunde. Den ny straffelov af 30 juni 1889,